

Õpitoas huvilisi juhendanud ning kontsertidega üles astunud Rosie Stewartit peetakse üheks väljapaistvamaks iiri pärimuslaulukuks. Tema eriline hää ja laulmisstiil, pikkade kurbade ballaadide dramaatiline intensiivsus ning kelm mõnutunne ja siirus, mida ta iseäranis naljalauludesse põimib, on võitnud iiri laulu huviliste südameid mitmel pool maailmas.

Rosie Stewart, rääkige palun, kuidas te muusika juurde sattusite.

Olen publiku ees üles astunud juba ajast, mil olin üheksa-aastane. Siis ei esitanud ma küll üksnes rahvalaule, vaid ka muud. Minu peres on alati lauldud. Olen üks kümnest lapsest ning me kõik laulsime. Mu isa oli tuntud kui väga hea laulja ja tantsija. Koos meiega elas isapoolne vanaisa ja meil käis palju külalisi. Meil ei olnud elektrit, seega ei saanud me televiisorit vaadata ja pidime ise oma meelt lahutama. Laulmine oli meie elu igapäevane osa.

Kuidas te oma repertuaari valite?

Harilikult valin ma laule meloodia järgi. Iiri rahvalaulud võivad olla hästi detailirikka meloodiaga, nii et nootide graatsia lausa paitab kõrva. Ent loomulikult jutustab enamik lauludest mingi loo, ka sõnad on väga tähtsad.

Kui vanad laulud teie repertuaaris on?

Laulud, mida ma esitan, on enamasti pärit 18. ja 19. sajandist. Samas on praegugi suurepäraseid laulukirjutajaid, kes komponeerivad traditsioonilises stiilis, ja ma olen oma repertuaari ka mõne sellise laulu võtnud.

Mis teeb teile iiri folgi südamelähedaseks?

Mulle meeldib laulda laule ja rääkida lugusid, mis on pärit mu esiisadelt. On väga palju inimesi, kes hindavad tänapäevast muusikat. Minu arvates on sama tähtis hoida elus vanu laule.

Te laulate inglise, mitte iiri keeles.

Olen sündinud Põhja-Iirimaal ja elan seal praegugi. Seetõttu pole iiri keel saanud mu põhikeeleks. Iiri keeles lauljaid kutsutakse *sean nos*, mis tähendab sõna-sõnalt "vanas stiilis". Mina olen lauljanna, kes laulab traditsioonilisi iiri laule inglise keeles.

Teile meeldib korraldada töötubasid koos noortega.

Ma tõesti naudin seda. See annab mulle võimaluse julgustada ka teisi meie imeilusaid laule laulma.

Mulle meeldib rahvalaulukultuuri tutvustada, aga eelkõige ma lihtsalt imetlen seda. Aastate jooksul olen leidnud tänu sellele, et kõik oskavad laulda, suurepäraseid sõpru.

Troopikapalavus lumevaiba all

JOOSEP SANG

On imetore, et 20.–23. novembrini toimunud brasiilia muusika festivali "Tallinn Winter Tropics" ajaks rullis Lumeeit Tallinnas lahti oma valge vaiba. Kontrast siia saabunud brasiilia muusikute palavate rütmide ning meie uhke talvemaastiku vahel poleks saanud olla suurem. Esmakordselt korraldatud festival pakkus suurepäraselt valikut oma kodumaal väga tuntud, kuid meil peaaegu tundmatutelt muusikutelt, kelleks olid sambalaulu diiva Elza Soares, löökpillimängija Ramiro Musotto ning ansambli Farofa Carioca ja Forro in the Dark, aga ka DJd, tantsijad ja *capoeira*-harrastajad. Järgnevalt veidi muljeid 21. novembril Club von Überblingenis toimunud festivali kõige esinduslikumalt kontserdilt.

Õhtu avaesineja oli Eestis endale kodu loonud noor lauljatar Denise Fontoura, kes esines eesti muusikutest koosneva bändi saatel. Hiljuti loodud kollektiiv väärib lausa superbändi nime, sest trummar Tanel Rubenist, trombonist Eduard Akulinist, klahvpillimängijast Raun Juurikast ja teisest meie tuntud jazzinimedest koosnev ansambel varustas lauljatar brasiilia maiguga *soul*-ja *funk*-muusika era-kordselt tõhusa taustaga. Denise ja bändi kitarrist Jei Virunurm on toonud meie muusikaelu turgutavaid impulsse väljastpoolt, sellest ka seitsmeliikmelise ansambli värske ja haarav kõla.

Lauljatar Denise Fontoura on leidnud Eestis teise kodu.

FOTO JIRI STEJSKY STEJSKAL

"*Música brasileira é uma festa*" (brasiilia muusika on pidu), ütles AK kultuuriuudistele festivali peakülaline Elza Soares. Ansambel Farofa Carioca, tõeliselt tuntud bänd terves Brasiilias, teeb kõige ehtsamat peomuusikat, kus saavad kokku linnanoorte lemmik *baile funk* (brasiilia kõnepruugis tuntud paremini kui *funk carioca*), *reggae*, *samba* ning mitmed teised komponendid. Bänd, kust kerkis esile suurepärase Seu Jorge ja mille praegune vokalist on nakatavate lavamaaneriidega Mario Broder, esines nii oma lugudega kui ka Elza Soares taustaansambli rollis. Kui väärikas vanuses Soares laulis oma hitte, nagu "Mas que nada", siis ilma temata pakkus Farofa Carioca kaaskiskuvat peomuusikat, mis tõmbas visalt, kuid vääramatult "käima" ka põhjamaise, talvise temperamendiga eestlased.